СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ИҖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

12 июль, 1997ел. ШИМБӘ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | № 76 (8088) | Бәясе билгеләнгәнчә

Район тормышы: вакыйгалар, хәбәрләр

«Уңыш - 97» матбугат үзәге хәбәр итә

Көчле яңгырлар терлек азыгы хәзерләүчеләрнең эшенә зур тоткарлык ясаса да, кыр эшләренең башкалары турында да кайгыртмый булмый. Синдряков исемендәге, «Киекле», «Якты Күл», Хафизов исемендәге хуҗалыкларда, МСО һәм «Агрохимсервис» ярдәмче хуҗалыгында үләне бер кат чабып алынган участокларны тамырдан тукландыруны чагыштырмача шактый мәйданнарда үткәрергә өлгерделәр. Башка хуҗалыкларда да бу эшне беренче мөмкинлек белән башкару өчен агрегатларны әзер тоту кирәк. Бер үк вакытта күпьеллык үләннәрне җәйге чәчүнең дә оптималь срокларын кулдан ычкындырмаска иде. Бу уңайдан аксымга бай культура - люцерна чәчүлекләрен киңәйтүгә зур игътибар бирү бурычы куела.

Чиста пар җирләрен эшкәртүне дә көндәлек игътибар үзәгендә тоту шарт. Игеннәр өлгереп килә торган басуларны урып - җыюга әзерләү, аерым алганда юл кырыйларын чүп үләннәрдән арындыру, басу читләрендәге азык культураларын чаптырып алу чарасына керешергә вакыт. Ә инде урак техникасын әзерләү турында әйткән дә юк.

Район күләмендәгечә «Татарстан» КХАсында да сөт җитештерү быел арта төште. Июнь аенда хуҗалык сыер савучылары һәр сыердан былтыргы шул чор белән чагыштырганда 142 килограммга артыграк сөт саудылар. Тәҗрибәле савучылар Әкълимә Шиһапова, Резидә Фәсхиева, Тәнзилә Нуруллина, Фәүзия Хәрләмова, Гөлсем Сәлахова бүген дә малларыннан күбрәк сөт алу өчен тиешле ысулларны кулланып, барысын да эшләргә тырышалар.

Таналар группасында Әлфия Сәлахова әйбәт эшли. Батыр йөрәкле, җитез, өлгер куллы Әлфия быелгы сыер савучылар конкурсында катнашты. Җәй көннәрендә ул сыер саву кебек җаваплы эш белән чикләнеп калмыйча, быел гаиләсе белән хуҗалыкның бер алын чөгендер җирен дә эшкәртергә өлгерде.

Рәсемдә: «Татарстан» КХАсы сыер савучысы Ә.Сәлахова.

Н.КВАШНИНА фотосы.

Хәбәрләр • Хәбәрләр • Хәбәрләр

Яңа АВМ эшли

«40 лет Победы» хуҗалыгында АВМ җайланмасы әле беренче елын гына эшли. Шуңа карамастан, аның башлангычында торучылар биредә эшне төгәл һәм җиренә җиткереп башкаралар. Хәким Сәлихов җитәкчелегендәге бригада бүгенгә хуҗалык өчен 24 тонна печән оны әзерләде. Оста оператор - машинист Хәким биредә эшне төгәл һәм төпле башкара. «Егет кешегә җитмеш төрле һөнәр дә аз» дигән мәкальне ул бик тирәнтен аңлый булса кирәк: һәркайда кулы ятып тора. Ул яхшы эретеп ябыштыручы да, АВМнан бушаган арада хуҗалыкның фермаларында слесарьлык итәргә дә өлгерә.

Укучылар өчен... кибет

Әйе, китап кибетенең элекке «Канцтоварлар» бүлегендә ачылган яңа шәхси бүлек нәкъ менә укучылар мәнфәгатенә хезмәт итәчәк бит. Г.Н.Аркатова җитәкчесе булган «Мелита» бүлеге киштәләрендә - укучылар өчен өстәмә дәреслекләр, ярдәмлекләр, канцтоварлар, матур әдәбият үрнәкләре. Бүлек әле яңа гына эшли башласа да, аны бик тиз күреп алдылар. Хикмәтен эрактан эзлисе түгел: бүлектә товарлар төрледән - төрле булу өстенә, чагыштырмача арзан да.

Ашаткан мал - артымлы

Саннарның 1нче баганасы - район хуҗалыкларында быелның алты аенда мөгезле эре терлекләрдән, икенчесе - дуңгызлардан алынган уртача тәүлеклек артым (граммнарда).

Малларның баш санын узган елгы дәрәҗәгә якынайту (күпчелек хуҗалыкларда мөгезле эре терлекләр былтыр ел уртасындагы кадәр инде, ә дуңгызлар район буенча да узган елгыдан 5 мең баштан күбрәккә артык), моңа беренче чиратта үрчем алуны яхшырту юлы белән ирешү нәтиҗәсе буларак, алты айда авыл хуҗалыгы җирләренең һәр йөз гектарына ит җитештерү 20,9 центнерга җитеп, узган елгыдан 4,7 центнерга артты. Синдряков исемендәге, «Родина» хуҗалыкларында, шикәр заводының ярдәмче хуҗалыгында бу күрсәткеч 26,6 - 29,1 центнер, Кузнецов исемендәге, Мичурин исемендәге, «Төрнәс» хуҗалыкларында да бу сан районның уртача күрсәткеченнән югарырак. Әмма «Киекле», «Үрнәк», «Заря», «Әлмәт», «Игенче» хуҗалыкларында, МСОның, нефтебазаның, «Агрохимсервис» ярдәмче хуҗалыкларында авыл хуҗалыгы җирләренең һәр йөз гектарына 10,8 - 12,6 центнер гына ит җитештерелде әле. Дөрес, аларның һәммәсендә бу күрсәткечнең узган елдагыдан ярыйсы ук күбрәк булуы игътибарга алырлык. Ә менә «40 лет Победы» хуҗалыгында бу күрсәткеч фәкать 7,9 центнер гына булды, узган елгыдан да 5,6 центнерга азрак. «Комбайн» хуҗалыгында һәр йөз гектарга иң аз - 4,7 центнер гына ит җитештерелде. Ул яктан былтыр эшләре күршеләренекеннән әллә ни кайтыш булмаган «Алга»да быел хәлне сизелерлек яхшырта алдылар бит әнә - авыл хуҗалыгы җирләренең һәр йөз гектарына ит җитештерүне өч ярым тапкырга арттырдылар биредә.

"Дуслык"	668	-
"Таң"	647	345
"Алга"	621	159
Шикәр заводы ярд.хуҗ.	619	289
"Рассвет"	590	358
"Якты Күл"	559	326
Синдряков исем.	573	294
"Кондырча"	520	-
"Родина"	496	313
"Агрохимсервис" ярд.хуҗ.	499	231
МСО ярд. хуҗ.	488	283
"Төрнәс"	481	218
"Әлмәт"	476	245
Мичурин исем.	472	287
"Татарстан"	453	235
"Заветы Ильича"	443	348
"Чирмешән"	443	-
"Киекле"	437	85
Хафизов исем.	434	267
Нефтебаза ярд. хуҗ.	432	135
Кузнецов исем.	431	172
М.Җәлил исем.	424	286
РСУ ярд. хуҗ.	422	216
"Игенче"	406	-
"Заря"	401	-
"Үрнәк"	344	133
Сөт - май комб. ярд. хуҗ.	290	113
"Комбайн"	283	180
"40 лет Победы"	281	86
Район буенча	**477**	**297**

АШЫГЫЧ ЯРДӘМ «ДОН»НАРЫ

Теләсә нинди әйберне таратуы җиңел, җыеп алуы гына авыр. «ДОН»нар белән дә шулай килеп чыкты: сиксәненче еллар азагында оешкан район җыелма отряды ике еллап элек «тар - мар» китерелеп, комбайннары хуҗалыкларга таратылган иде. Быел исә бу отрядны яңадан торгызу проблемасы күтәрелгәч, заманында хуҗалыкларга бер кул белән бирелгән техниканы инде кабаттан икенче кул белән тартып алу бер дә җиңел булмады. Өстәвенә шактый таушалган, алай гына да түгел, «таланган» булып чыкты алар. Шуңа да «Сельхозтехника» АҖнең комбайн депосына кайтарып куйгач та механизаторларга шактый җәфаланырга туры килде үзләре белән. Һәр комбайнның ышанычлы эшен тәэмин итү максатында рамаларына хәтле сүтелде алар. Шуннан соң күпме эретеп ябыштыру эшләре башкарырга туры килде. Ярый ла, Сергей Еремеев белән Владимир Захаров һәрчак янналарында булдылар. Теләсә нинди җөйне менә дигән иттереп ябыштыралар да куялар инде. Токарьлар Иван Трофимов белән Валерий Буланов та тулысынча дончылар карамагында эшләделәр бу көннәрдә.

Анысы чынлап торып эшлим дисәң, шартлар юк түгел мастерскойда. Электр җиһазлары буенча осталар, башка төрле ярдәмче эшчеләр һәрчак булышка килергә торалар, кран - балкалар һ.б. барысы да эш хәлендә. Запас частьләр юклыкка да әллә ни сылтап булмый: җәмгыять җитәкчелеге «ДОН»нарны якын көндә төзәтеп бетереп комплектлауны беренче планга куйгач иң беренче чиратта аларга кирәкле запас частьләр исемлеген булдырып, шуларны юнәтү мөмкинлеге таптылар. Иске запас частьләр дә реставрацияләнде.

Бүген җиде көнлек эш атнасы депода. Эш көне дә иртә башланып, соң гына тәмамлана. Комбайнчылар үзләренә дип эшләгәч, вак кына җитешсезлеккә дә күз йоммыйлар. Җыелма отряд дигәннән, биредә техника гына түгел, механизаторлар да җыелма. Боларын инде район авыл хуҗалыгы идарәсе кайгырткан. Комбайнчылар арасында без бу отряд составында бер генә ел эшләмәгән нефтьче Владислав Ендиряков, райподан Юрий Исаев, УТТдан Олег Юхмальчин, җылылык челтәреннән Фәйзулла Фәтхуллинны таныдык. Быел да алар җәен бер коллектив булып эшләргә ниятлиләр. Араларында яңалары да бар. Безгә аларның иң өметле, тырышларын күрсәттеләр. МППдан Илнур Фәхретдинов, УТТдан Александр Кузьмин, 127 нче ПМКдан Анатолий Кадяшев алар. Әлеге егетләрне ремонт вакытында ук сынарга өлгергән комбайн депосы мөдире Минислам Мөхетдинов әйтүенчә, үҗәт, җитез егетләр икән болары да.

Комбайнчыларның ярдәмчеләре дә бар. Алар да махсус сайлап алынган егетләр. Хәер, «ДОН» кадәр «ДОН»нарда хезмәт күнекмәсе булмаган, ялкау, пошмас кешеләрнең эшли алмавы бу эш белән азмы - күпме дәрәҗәдә таныш булган һәр кешегә мәгълүм инде.

Бүген депода кызу эш кайный: зур капкалар киң итеп ачылган. Яхшы итеп төзәтелеп әнә күзеннән үткәрелгән «ДОН»нарның бер ишеләре махсус мәйданчыкка чыгарып тезелгән. Механизаторлар үзләре исә ургычларны ремонтлау белән мәшгульләр. Икенче берәүләр исә депода соңгы хәзерлек чараларын күрәләр. Ремонт вакытында ук үзара танышып, дуслашып беткән комбайнчылар бер - берсенә булышалар, киңәшләр бирешәләр.

- Уракта сынатмаска исәп,- диләр егетләр.

Билгеле инде, 12 «ДОН»лы җыелма отряд - зур көч. Кайда эш акрынрак, катлаулырак барачак, заявка нигезендә шунда эшләячәкләр, гомумән, ашыгыч рәвештә ярдәм ролен үтәячәкләр «ДОН»нар.

Р.ГИНЯЕВА.

Белми калмагыз!

Бүген, шимбә көнне шәһәр стадионында сәгать 10да «Уяв» чуваш фольклор бәйрәме үткәрелә.

Кичен, 17 сәгатьтә - район мәдәният йортында игелек концерты. (Билет бәясе 5 мең сум).

TV

ПОНЕДЕЛЬНИК, 14 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.30 Балалар өчен."Тамчы"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.10 Хоккей
19.45,21.45 Новости
21.00 "Замандаш"циклынан." Олы бер деньяя."
21.30 "Опасность снова рядом".К Всемирному дню борьбы с туберкулезом
22.00 "Сельские будни"
22.30 "Карт - бланш"

ОРТ

6.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 1.05 Новости.
9.15 18.20 "Девушка по имени Судьба". Сериал.
10.00 Поле чудес.
10.55 Футбольное обозрение.
11.25 Домашняя библиотека
11.35 19.35 Угадай мелодию.
15.15 Премьера мультсериала "Супер-Дейв, Сорвиголова".
15.45 Марафон-15.
16.05 Звездный час.
16.40 "Гарри - снежный человек".
17.05 ...До 16 и старше.
17.30 Вокруг света.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
20.05 Программа "Мы".
20.45 Спокойной ночи, малыши! 21.00 Время.
21.40 "Полтергейст - 2".
22.30 Авторская программа Э.Радзинского "Галантный [illegible] Загадка Моцарта".
[illegible]30 Испанские страсти в фильме Ж.Годара "Имя Кармен".
1.20 Пресс-экспресс.

"РОССИЯ"

8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.25 17.25 Лукоморье.
8.50 "Посмотри на себя".
9.00 Православный календарь.
9.05 16.25 "Клубничка".
9.35 Сам себе режиссер.
10.10 19.00 "Санта-Барбара".
11.15 Телемагазин "Квантум".
11.30 Парламентский вестник.
12.00 "Славянский базар".
12.10 "Богач, бедняк...".Х/ф.
13.35 Ретро-шлягер.
13.45 "А вдруг получится?". М/ф.
13.55 "Магазин недвижимости".
14.25 "Русская дорога".
15.00 Богема. Театр на Бродвее.
15.45 Вместе.
16.10 "Деловой автограф".
16.15 Телемагазин "Квантум".
17.20 "Там-там новости"
17.55 "Посмотри на себя"
18.05 "Пульс"
20.35 Добрый вечер.
21.20 "Славянский базар". VI Международный фестиваль искусств.
23.30 "Славянский базар". Дневник фестиваля.
23.40 "Дежурная часть".
0.10 "Товары - почтой".

РИО

19.55 "Шесть новостей".
20.05 Ток-шоу. МУЗЫКА И ПРЕССА.
21.00 "Шесть новостей".
21.15 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Матрос с "Кометы".
22.55 "Шоу Бенни Хилла".
23.15 КАТАСТРОФЫ НЕДЕЛИ.
23.45 "Шесть новостей".
00.00 Дорожный патруль.

ВТОРНИК, 15 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан".
18.45, 20.45 "Җиһан"
19.00 "Навстречу выборам"
19.10 Хоккей
21.00 "Карт - бланш"
21.30 "Невероятное пари".

ОРТ

6.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.40 Новости.
9.15 18.20 "Девушка по имени Судьба".
10.00 Программа "Мы".
10.55 Смехопанорама.
11.25 Домашняя библиотека.
11.35 19.35 Угадай мелодию.
15.15 Премьера мультсериала "Супер-Дейв, Сорвиголова".
15.45 Кварьете "Веселая квампания".
15.55 Мультитроллия.
16.15 Волшебный мир, или Синема.
16.40 "Гарри - снежный человек".
17.05 ...До 16 и старше.
17.30 Вокруг света.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
19.35 Угадай мелодию.
20.05 Тема.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время.
21.40 "Стряпуха"Х.ф
22.55 Элтон Джон в Москве.
23.40 Новости.

"РОССИЯ"

8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.25 17.25 Лукоморье.
8.50 17.50 "Посмотри на себя".
9.00 Православный календарь.
9.05 16.25 "Клубничка".
9.35 Караоке по-русски.
10.10 19.00 "Санта-Барбара".
11.15 Телемагазин "Квантум".
11.30 Пульс.
12.00 "Славянский базар".
13.55 "Магазин недвижимости
14.25 "Ваше сословие".
14.50 Мультфильмы.
15.05 Богема. Р.Карцев и В.Ильченко.
15.45 Образ жизни.
16.10 "Деловой автограф".
16.15 Телемагазин "Квантум".
17.15 "Там-там новости"
18.05 Новое Пятое колесо
20.35 "Добрый вечер"
21.20 "Славянский базар". Международный фестиваль искусств.
23.35 "Славянский базар".
23.45 Момент истины.
0.15 Телетеатр. "Брегет".
0.50 "Товары - почтой.
1.00 Юбилейный вечер "Ф.Киркоров - 30 лет".

РИО

19.55 "Шесть новостей".
20.05 Ток-шоу "ПРОФЕССИЯ": Банщик.
21.00 "Шесть новостей".
21.15 Сериал "Династия II (Семья Колби)".
22.15 Те Кто.
22.45 Детективный сериал "Улица "Желтая нить".
23.45 "Шесть новостей".
00.00 Дорожный патруль.

СРЕДА, 16 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Навстречу выборам"
19.10 "Авыл"
19.45 Новости
20.00 Программы телестудий Республики. "Самоубийцы"
20.15 "Три бардовских аккорда..."
20.35 "Әлли - бәлли - бәү"
21.00 "Не сошлись характерами"
22.30 "Баскетбол, мы тебя любим"

ОРТ

6.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.50 Новости.
9.15 18.20 "Девушка по имени Судьба". Сериал.
10.00 Тема.
10.50 В мире животных .
11.25 Домашняя библиотека.
11.35 19.35 Угадай мелодию.
15.15 Премьера мультсериала "Супер-Дейв, Сорвиголова".
15.45 Кактус и К.
15.55 До-ми-соль.
16.15 Зов джунглей.
16.40 "Гарри - снежный человек".
17.05 ...До 16 и старше.
17.30 Вокруг света.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
20.05 "Чтобы помнили..." Майя Булгакова. Ведущий - Л.Филатов.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время.
21.40 "С тобой и без тебя"Х.ф
23.10 Документальный детектив. "Сигары" для Фиделя".

"РОССИЯ"

8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.25 Лукоморье.
8.50 "Посмотри на себя".
9.00 Православный календарь.
9.05 16.25 "Клубничка".
9.35 L-клуб.
10.05 "Три новеллы". М/ф.
10.15 "Племянник". Х/ф.
10.45 "Красная книга".
11.15 Телемагазин "Квантум".
11.30 Новое пятое колесо.
12.00 "Славянский базар".
12.10 "Богач, бедняк..." Х/ф. 2-я серия.
13.30 Ретро-шлягер.
13.45 "Шурале". М/ф.
13.55 "Магазин недвижимости".
14.25 "Большой Николо-Песковский, д.11". (К75-летию музея А.Н.Скрябина).
14.50 Ноу хау.
15.05 Богема. Б.Тышкевич.
15.45 Парламентарий.
16.10 "Деловой автограф".
16.15 Телемагазин "Квантум".
17.15 Там -там новости.
17.25 Избранные.
17.55 Футбол.
20.35 Добрый вечер.
21.20 "Славянский базар". Закрытие VI Международного фестиваля искусств.
23.35 "Славянский базар". Дневник фестиваля искусств.
23.45 "Славянский базар". Продолжение трансляции.
0.50 "Товары - почтой".

РИО

19.55 "Шесть новостей".
20.05 Ток-шоу "Я САМА": "Наша дружная семья".
21.05 "Шесть новостей".
21.20 Славянский базар - 97. 75 лет в жизни, 65 на сцене - Б.Брунов (Концерт для конферансье с оркестром).
23.10 Те Кто.
23.45 "Шесть новостей".
00.00 Дорожный патруль.

ЧЕТВЕРГ, 17 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 "Чулпан"
18.45,20.45 "Җиһан"
19.00 "Навстречу выборам"
19.10 Московский клуб татар "Интеллектуал"
19.35 "Хуҗа Насретдин мәзәкләре"
19.45 Новости
20.00 "ГАИ - информ"
20.10 "Әлли - бәлли - бәү"
20.30 "Беренче мәхәббәт"
21.00 Из фондов Госкино. "Простая история"
22.35 "Путь"

ОРТ

6.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.55 Новости.
9.15 18.20 "Девушка по имени Судьба". Сериал.
10.00 "Чтобы помнили...".
10.45 Клуб путешественников.
11.30 Домашняя библиотека.
11.40 Смак.
15.15 Премьера мультсериала "Супер-Дейв, Сорвиголова".
15.45 Остров Чунга-Чанга.
16.15 Лего-го.
16.40 "Гарри - снежный человек". Комедийный сериал.
17.05 ...До 16 и старше.
17.30 Вокруг света.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
19.35 Джентльмен-шоу.
20.05 Моя семья: В поисках счастья.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время.
21.40 "Цареубийца"Х.ф
23.25 Магия: мир сверхъестественного.

"РОССИЯ"

8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.25 17.30Лукоморье.
8.50 17.55 "Посмотри на себя".
9.00 Православный календарь.
9.05 16.25"Клубничка".
9.35 Бесконечное путешествие.
10.10 19.00 "Санта-Барбара".
11.30 Избранные.
12.00 "И мама меня простит". М/ф.
12.10 "Богач, бедняк...". Х/ф.
13.35 Ретро-шлягер.
13.55 "Магазин недвижимости".
14.25 "Красная книга".
14.35 Арена для сенсаций.
15.05 Богема.
15.45 На пороге века.
16.10 "Деловой автограф".
16.15 Телемагазин "Квантум".
17.20 Там-там новости.
18.05 "Люди, деньги, жизнь.."
20.35 Добрый вечер.
21.20 "Не могу сказать "Прощай". Х/ф.
23.35 Горячая десятка.
0.35 "Товары - почтой".

РИО

19.55 "Шесть новостей".
20.05 Ток-шоу "СДЕЛАЙ ШАГ".
21.00 "Шесть новостей".
21.15 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Борьба за Дженни" (США).
23.10 Те Кто.
23.45 "Шесть новостей".
00.00 Дорожный патруль.

ПЯТНИЦА, 18 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.05 Из фондов Госкино РТ. "Белый велосипед".
19.45,21.45 Новости
20.00 "В Госсовете Татарстана"
20.30 "Әлли - бәлли - бәү"
20.45 "Җиһан"
21.00 "Җомга көн кич белән"
22.00 "Досье 02"
22.15 "Видеоспорт".
22.25 "Замандаш" циклыннан

ОРТ

6.00 Телеканал "Доброе утро".
9.00 12.00 15.00 18.00 23.15 Новости.
9.15 18.20 "Девушка по имени Судьба". Сериал.
10.05 Моя семья.
10.50 Пока все дома.
11.20 Домашняя библиотека.
11.30 Играй, гармонь любимая!
15.15 Премьера мультсериала "Супер-Дейв, Сорвиголова".
15.45 Фильм Р.Быкова "Внимание, черепаха!".
17.10 "50 х 50".
17.35 Вокруг света.
19.10 Погода.
19.15 Человек и закон.
19.50 Поле чудес.
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время.
21.40 "Строго на юг"Х.ф
22.30 Взгляд.
23.30 "За последней чертой"Х.ф
1.20 Пресс-экспресс.

"РОССИЯ"

8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.25 17.25 Лукоморье.
8.45 17.50 "Посмотри на себя".
9.00 Православный календарь.
9.05 16.25"Клубничка".
9.35 "Аншлаг" представляет.
10.10 19.00 "Санта-Барбара".
11.15 Телемагазин "Квантум".
11.30 "Люди, деньги, жизнь...".
12.00 "Богач, бедняк..." Х/ф.
13.18 Коммерческий сюжет.
13.20 "Путешествие к заокеанским алкоголикам".
13.40 Ретро-шлягер.
13.55 "Магазин недвижимости".
14.25 Момент истины.
14.50 Минарет.
15.05 Богема. Т.Васильева.
15.45 Золотая карта России.
16.10 "Деловой автограф".
16.15 Телемагазин "Квантум".
17.15 Там-там новости.
18.05 Парламентский вестник.
18.45 "Проект -Арсенал"
21.15 Валерий Леонтьев на фестивале "Славянский базар".
23.35 Тихий дом. Программа С.Шолохова.
0.20 "Товары - почтой".

РИО

19.55 КИНОТЕАТР ТВ-6. "Программа" (США).
22.00 "Шесть новостей".
22.15 КИНОТЕАТР ТВ-6. Ш.Маклейн в комедии "В надежде на лучшее"(США).
00.05 "Шесть новостей".
00.20 Дорожный патруль.

СУББОТА, 19 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.45 "Җиһан"
19.00 "Гыйшыкның ахыры юктыр..." Г. Кандалыйның тууына 200 ел
19.30 "Көчләләр Җәлилдә очрашты". "Татнефть" агроцехлары спартакиадасыннан репортаж.
19.45 Новости
20.00 Из "личной жизни..." дома
20.05 "Жизнь-танец". Ирина Хакимова
20.25 "Әлли - бәлли - бәү"
20.35 "Җырлыйм туган якта".
21.20 Р.Җиһаншина. "Улларым"

ОРТ

8.00 Приключенческий фильм "Забудьте слово "смерть".
9.20 "Храбрец-удалец". М/ф.
9.40 Лотто-Миллион.
9.45 Домашняя библиотека.
10.00 15.00 18.00 Новости.
10.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
10.30 Утренняя почта.
11.05 Каламбур.
11.35 Смак.
11.55 Возвращение Третьяковки. История одного шедевра.
12.20 Сергий. Троица. Россия.
12.55 Москва XX. Мировое кино. Фильм "Курьер".
14.25 Т.Доронина в серии "Жизнь замечательных людей".
15.15 Очевидное - невероятное.
15.45 М/ф "Аленький цветочек", "Чудесный колодец".
16.45 Америка с М.Таратутой.
17.15 "Колесо истории".
18.20 В мире животных.
19.05 Погода.
19.10 Клуб "Белый попугай".
19.55 "Строго на юг"Х.ф
20.45 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Время.
21.55 Москва XX. Мировое кино. Комедия "Мимино".
23.40 Последний концерт "Наутилуса Помпилиуса".
0.20 " "Дон Джованни"Х.ф

"РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.55 "Товары - почтой".
9.05 "Клуб "Адреналин".
9.15 "Меморина". Телеигра.
9.45 Доброе утро, страна.
10.30 В мире животных.
11.00 14.00 20.00 Вести.
11.15 "Вестник потребителя".
11.40 Кто мы? "Стяжатель небесной радости. Серафим Саровский".
12.20 "Хочу в артисты!".
13.00 Мультфильм.
13.10 "Анонимные собеседники".
13.45 "Квантум" представляет.
14.20 "Арабела". Х/ф (Чехия).
15.20 Караоке по-русски.
15.50 Двойной портрет.
16.20 Бесконечное путешествие.
16.45 Песня России.
17.40 Мужчина и женщина.
18.15 Телескоп.
18.55 Субботний вечер со Львом Дуровым.
20.35 Сам себе режиссер.
21.10 "Правосудие". Х/ф
23.10 "Му-муки творчества".
23.30 Момент истины.
0.25 "Представляет "Проект-арсенал".
0.40 Репортер.
0.55 Программа "А" .

РИО

7.00 Программа "Благая Весть".
7.35 "РИО-МАРКЕТ". Телемагазин для каждой семьи.
8.00 "Шесть новостей".
8.10 Дорожный патруль.
8.25 ТЕЛЕМАГАЗИН "Спасибо за покупку!".
8.35 Мультфильмы: "Дождик, дождик, пуще!", "Кто получит ананас?", "Два плюс два равно четыре".
9.10 "Цептер-Приз".
9.20 Детский сеанс. "Дети капитана Гранта".
9.55 "ТЕЛЕМАГАЗИН Спасибо за покупку!"
11.15 "ЕРАЛАШ".
11.25 Сериал о природе. "Дикая природа Австралии".
12.30 "ТЕЛЕМАГАЗИН Спасибо за покупку!"
12.55 Документальный сериал "Теория заговоров": "О.Д.Симпсон".
13.55 ДИСК-канал для детей.
14.50 Ток-шоу "Я САМА": "Наша дружная семья".
15.50 Ток-шоу "ПРОФЕССИЯ": Банщик.
16.45 "Клуб одиноких сердец".
17.20 Сериал по выходным "Семья Робинзонов" (Канада-Австралия).
18.15 "ЕРАЛАШ".
18.25 "Хроника недели".
18.45 "Любовь моя, университет". О Самарском Госуниверситете.
19.00 Документальный сериал "Великие ценности мира". "Рим и Помпеи". 19.55 СКАНДАЛЫ НЕДЕЛИ. 20.30 "ОСП-студия".
21.20 Сатирический киножурнал "Фитиль".
21.35 КИНОТЕАТР ТВ-6. Комедия "Баламут".
23.20 "Шесть новостей".
23.35 Шоу Ивана ДЕМИДОВА "ОБОЗ".
00.30 Дорожный патруль.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 20 ИЮЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.10 Мультфильм
18.05 "Алые паруса"
19.30 "ТОН"
20.15 "Автокалейдоскоп"
20.30 "Телебуклет"
20.40 "Әлли - бәлли - бәү"
20.50 "Җырлыйм туган якта" 2-нче бүлек
21.35 Ә.Гаффар. "Язлар моңы"
22.10 "Сирены"

ОРТ

8.00 Н.Крючков в историческом фильме "Море студеное".
9.30 Мультфильмы нашего детства. "Храбрый олененок".
9.55 Спортлото.
10.00 15.00 Новости.
10.15 "Непутевые заметки" Дм.Крылова.
10.30 Пока все дома.
11.10 Утренняя звезда.
12.00 Служу России!
12.30 Играй, гармонь любимая!
13.00 Сельский час. Тележурнал.
13.25 Сериал "Подводная одиссея команды Кусто". "Союзник поневоле".
14.25 Смехопанорама.
15.15 "Приглашение к музыке".
15.40 Клуб путешественников.
16.25 Мультфейерверк.
17.25 Счастливый случай.
18.10 Футбольное обозрение.
18.40 КВН-ассорти.
19.10 Погода.
19.15 Песня - 97.
20.00 "Строго на юг".
20.50 Киноафиша.
21.00 Время.
21.40 Москва XX. Мировое кино. Фильм "Операция "Святой Януарий".
23.35 Московский двадцатый. Открытие фестиваля.

"РОССИЯ"

8.00 Утренний экспресс.
8.55 "Торговый дом "Ле Монти".
9.10 "Солти". Телесериал
9.35 "У всех на устах".
9.50 Доброе утро, страна!
10.30 Присяга.
11.00 14.00 Вести .
11.15 Русское лото.
11.55 "Без пяти двенадцать".
12.00 Книжная лавка.
12.25 Человек на земле.
12.50 Новая Россия. "Жизнь моя - цвет". Фестиваль региональных программ.
13.15 "Репортаж ни о чем".
13.30 Наш сад.
14.20 "Арабела".
15.30 "Сад культуры".
15.55 Волшебный мир Диснея.
16.50 "Довгань-шоу".
17.20 "Фестос-97". Московский городской фестиваль студенческого творчества.
18.15 Футбол без границ.
18.45 L-клуб.
19.20 "Аншлаг" представляет.
20.55 Старая квартира. 1951г.
21.53 Коммерческий сюжет.
22.00 "К-2" представляет.
23.00 У Ксюши.
23.30 "Я вас люблю, столица!". Концертная программа памяти Юрия Визбора.
0.40 Рек-тайм.

РИО

9.10 Детский сеанс. "Таинственный остров".
10.50 Шоу еды "ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШЬ".
11.30 Юмористическая программа "НАЗЛО РЕКОРДАМ!"
11.55 Сериал о природе "Дикая природа Австралии".
13.05 "КАНОН".
13.40 Ток-шоу "МУЗЫКА И ПРЕССА": "АКУЛЫ ПЕРА" - Илья КОРМИЛЬЦЕВ.
14.35 Ток-шоу :"СДЕЛАЙ ШАГ".
15.30 СПОРТ НЕДЕЛИ в гостях у О.БЛОХИНА.
16.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН Спасибо за покупку!"
16.15 "ЕРАЛАШ".
16.40 "МОСКВА Петра ФАДЕЕВА".
16.55 Сериал по выходным "Семья Робинзонов".
17.50 "Шесть новостей".
18.00 "ЕРАЛАШ".
18.25 "РИО-МАРКЕТ". Телемагазин для каждой семьи.
19.35 "Европа плюс" представляет. Телесериал "Б.Фрадков и другие".
20.10 Сатирический киножурнал "Фитиль".
20.30 КИНОТЕАТР ТВ-6. Н.Румянцева в комедии "Неподдающиеся".
22.05 КИНОТЕАТР ТВ-6.
23.45 ТЕЛЕДИСКОТЕКА "ПАРТИЙНАЯ ЗОНА".

СӨТНЕҢ СЫЙФАТЛЫСЫ - АКЧАЛЫ

Район хуҗалыклары быелның беренче яртысында дәүләткә саткан сөтнең сыйфат күрсәткечләре

Хуҗалыклар исемнәре	Хисаплау авырлыгы (центнерларда)	Майлылык (процентларда)	Хисаплаганда өстәп яки киметеп язылган	I сортлы сөт (процентларда)	I сорт белән суытып язылган сөт (процентларда)	I сорттан түбән һәм суытмыйча сатылган сөттән югалту (млн. сумнарда)
«Киекле»	4930	3,71	+ 147	73	41	- 32
Мичурин исем.	8835	3,69	+ 208	87	56	- 35
Хафизов исем.	9163	3,73	+ 330	93	58	- 47
М.Җәлил исем.	2600	3,61	+ 5	89	48	- 15
«Родина»	3578	3,58	- 20	98	60	- 35
«Игенче»	4015	3,64	+ 48	92	50	- 20
«Заветы Ильича»	4522	3,64	+ 51	84	46	- 21
«Алга»	4232	3,51	- 111	86	40	- 51
«Комбайн»	3404	3,73	+ 119	84	50	- 12
«Әлмәт»	4561	3,50	- 131	73	51	- 53
«Татарстан»	4309	3,87	+ 306	99	98	+ 32
«40 лет Победы»	2748	3,62	+ 18	87	98	- 12
«Таң»	2022	3,73	+ 73	84	44	- 7
«Үрнәк»	4186	3,77	+ 193	88	51	- 4
«Кондырча»	5056	3,81	+ 275	97	36	+ 3
Кузнецов исем.	7658	3,63	+ 66	95	39	- 39
«Заря»	2925	3,60	+ 1	98	27	- 11
«Чирмешән»	6813	3,70	+ 183	98	75	+ 3
Синдряков исем.	4548	3,54	- 77	99	48	- 36
«Рассвет»	3056	3,86	+ 204	92	17	+ 10
«Якты Күл»	4013	3,80	+ 208	97	34	+ 3
«Норлатнефтепродукт» АҖ ярд. хуҗ.	2296	3,61	+ 6	85	21	- 20
«Шикәр заводы» АҖ ярд. хуҗ.	4535	3,60	-	83	53	- 29
«МСО» ярд. хуҗ.	3234	3,48	- 115	75	53	- 41,4
«Сөт - май комбинаты» АҖ ярд. хуҗ.	2325	3,73	+ 83	97	56	- 11
«Төрнәс»	6288	3,68	+ 133	77	46	- 38
РСУ ярд. хуҗ.	3205	3,86	+ 204	89	59	-
«Агрохимсервис» ярд. хуҗ.	3887	3,64	+ 42	80	62	- 18
Район буенча	128394	3,67	+ 2483	89	51	- 536

Район хуҗалыклары быел алты айда хисаплау исәбендә сөт хәзерләүне узган елның шул чорындагыдан 26.601 центнерга арттырдылар. Моңа продукциянең майлылыгын 0,9 процентка күтәрүгә ирешү дә зур булышлык итте. Шуның нәтиҗәсендә генә дә алты айда 2483 центнер сөт өстәлде һәм бу 272,8 миллион сум акча өстәп язылды дигән сүз. Бу яктан быел хуҗалыкларның абсолют күпчелеге сөтнең сыйфатын яхшыртуга иреште. Әмма берничә хуҗалыкта элеккечә үк бу мәсьәләгә тиешле игътибар юклыгы үзен сиздерә. (Андыйлар рәтенә кемнәр керүе мәгълүматлардан ачык күренә).

Югалтулар әле бер моның белән генә дә бетми. Район буенча быелның беренче яртысында I сортлы сөт сату узган елның шул чорындагыдан 5 процентка артса да, дүрт хуҗалыктан сөтнең чиреге диярлек I сорттан түбәнрәк кабул ителде. Ә инде сөтне суытып сату мәсьәләсенә килгәндә хәл бигрәк тә аяныч. 13 хуҗалыктан китерелгән сөтнең яртысына якыны дәүләт стандарты таләпләренә җитәрлек иттереп суытылмаган иде. Нәтиҗәдә район буенча сөтнең куелыгы базис майлылыгыннан югарырак булган өчен өстәп язганга караганда ике тапкырга диярлек күбрәк акча сөтне суытып тапшырмаган өчен кулдан ычкынды. Бу кайбер хуҗалыклар мисалында аеруча ачык күренә. Әйтик, «Татарстан»лылар сауган сөтләре куерак булган өчен 306 центнер сөт, саткан сөтләренең 98 проценты I сортлы һәм суытылган булганга 32 миллион сум акча өстәп язылуга ирешкән һәм сөтләренең килограммы 1188 сумнан киткән бер вакытта, МСОның ярдәмче хуҗалыгында берьяклап 115 центнер продукция югалтсалар, икенчедән 41 миллион өстәмә акчадан колак кактылар, чөнки алардан сөтнең сатып алыну бәясе һәр килограммга 128 сум түбәнрәк чыкты.

Хәер, мондый мисалларны күпләп китерергә мөмкин әле, чөнки дәүләткә сатыла торган сөтнең сыйфат күрсәткечләренә карата һаман да җитди карамаучы хуҗалык җитәкчеләре һәм белгечләр бар, югыйсә, алда телгә алынган хуҗалыктан, шулай ук «Заря», «Алга», «Киекле», Мичурин исемендәге хуҗалыклардан, нефтебазаның ярдәмче хуҗалыгыннан сөтнең майлылыгын да, авырлыгын да үлчәп мәшәкатьләнмичә озатуларын ничек аңлатасың ди?

Ә бит хәзер продукция һәм чималның сыйфатына халыкара таләпләргә җавап бирердәй яңа, күтәренкерәк стандартлар әзерләнә һәм игенчелек культураларына карата алар быел гамәлгә кертелде дә инде. Әгәр продукциянең сыйфатына караш алга таба да бүгенгечә калса, моның нәтиҗәләре (чыгымнары дип аңла) тагын да аянычрак булырга мөмкин.

А.БЕЛЯКОВА,
авыл хуҗалыгы продуктлары хәзерләү һәм сыйфат буенча дәүләт инспекторы.

ЯШЬКӘ ГЕНӘ ЯШЬ УЛ

Сабанчыларның район конкурсында катнашкан утыз механизатор арасында иң яше иде ул. Әмма бәйгедә «1нче Май» хуҗалыгы механизаторлары данын яклауның 22 яшьлек Юрийга ышанып тапшырылуы очраклы түгел икән, яшь кенә булса да гомерлек тракторчылар белән бил алышырга чыгарга тулы хокукы бар икән егетнең. Шулай булмыйча соң, әтисе Вячеслав Иванович янында башта буталып, аннан инде тракторның рычагларын да тарткалап карап йөри башлаганы, кем әйтмешли, тәпи басканнан ук дисәң дә артык түгелдер. Шуңа да дүртенчене бетерүгә әтисенең тракторын мөстәкыйль рәвештә ду китерә башлый инде Юра. Һәм аның соңрак бу хезмәтне үзенә төп һөнәр итеп сайлавына аптыраучы булмый. Хәрби хезмәткә дә Юрий инде яшьтәшләренә караганда ярыйсы ук хезмәт стажлы, эш рәтен белә торган, беләгенә көч җыйган егет булып китә. Солдат хезмәтен бу заман егетләренең бик күбесенең өлешенә чыккан кайнар ноктада - Чечняда узарга туры килә аңа. Язмышына язылган бу чор турында сүзе кыска Юрийның: »Барысын да күрергә туры килде инде...» Шуңа да туган авылына кайткач куллары яңадан тыныч корал - трактор рычагларына тотынырга үзләре үк атлыгып торалар да. Әтисе, үзе тәгәрмәчлесенә күчеп утырып, ДТ-75ен аңа тапшыра һәм шуннан бирле Юра «1нче Май» хуҗалыгында иң уңган, иң булдыклы механизаторлар исәбендә. Әле менә язгы чәчү йомгаклары буенча иң алдынгы булып чыкты. Шуңа күрә сабанчылар ярышына нәкъ менә аны җибәргәннәр дә инде. Мондый бәйгедә беренче генә елын катнашкан Юрий быел призлы урынга ук чыга алмады әле. Әмма туган җирне яратучы, шунда тырышып хезмәт итүдән үзенә тормыш яме табучы егетнең алга таба мондый сынауларда тагын да кыюрак булачагына шикләнмәскә мөмкин. Ә хезмәт сөючәнлек, кечкенәдән эшкә өйрәнеп, кул арасына кереп үсү Тихоновларның нәселенә хас сыйфат. Әнә Юрийның энекәше Андрей әле уналтысын гына тутырган булса да чылбырлы тракторны иярли, хуҗалык механиазаторлары ярышында абыйсының үкчәсенә басып килә. Армиядән соң терлекчелектә эшли башлаган тагын бер уллары Дмитрий да хезмәт сөючән. Шуңа да Вячеслав Иванович белән Ирина Александровнаның берсеннән берсе уңган уллары белән горурланырлыклары бар.

Рәсемдә: «Норлат» агрофирмасының «1нче Май» хуҗалыгы механизаторы Юрий Тихонов.
Н.КВАШНИНА фотосы.

Тамара Андреева белән Ольга Семенова РСУның Козлов исемендәге ярдәмче хуҗалыгында иң тәҗрибәле терлекчеләрдән саналалар - хезмәт стажлары берничә дистә елга җыела аларның. Эш дигәндә бик тырышлар, үҗәтләр. Әле менә җәйләүгә күчкәч тә сөтне мөмкин кадәр арттырабыз дип сүз куешканнар иде, вәгъдәләренә тугъры калдылар - бүген алар группасындагы маллар көнгә уртача 15әр килогррамм сөт бирә.

Рәсемдә: савучылар Т.Андррева һәм О.Семенова.
Н.АЗИЗОВ фотосы.

● *Бер хуҗалык хәбәрләре*

Кырда эш бетеп тормый

Хафизов исемендәге хуҗалык механизаторлары чәчүлекләрне карауның барлык агротехник таләпләрен төгәл үтәргә тырышып эшлиләр. Аерым алганда, шикәр чөгендеренең рәт араларын эшкәртүдә Мансур Насыйбуллин белән Якуб Кәримов, кукурузны өстәмә тукландыруда Миншакир Кәримов вакытның кадерен белеп кенә эшләделәр. Чәчүлекләрне төрле корткычларга, үсемлек авыруларына каршы гербицидлар белән эшкәртү кебек мөһим агрочара да ике мең ярым гектар чамасы мәйданда җиренә җиткереп уздырылды.

Сөт муллыгы хакына

Терлекчеләр белән беррәттән башка һөнәр ияләре дә хезмәтләрен кызганмыйлар. Механизатор Мөнир Гыйләҗев, мәсәлән, малларга яшел масса чаптыруда иртәдән кичкә кадәр тырышлык куйса, вакланган массаны җәйге лагерьдагы малларга ташуда Вәзир Сафиуллин иренә торганнардан түгел. Ул кайтарган туклыклы яшел азык көне - сәгате белән маллар алдына таратыла.

Т.ДЕРБЫШЕВ,
хәбәрче.
июль,
1997 ел

Ирек Камалов

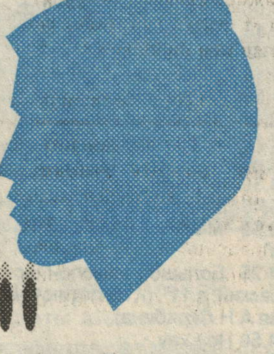

Сары чәчәкләрне өзмәгез...

повестьтан өзек

Аккан сулар юл тапкан шикелле, тормышта үз юлыннан ага торды. Көннәр бер - бер артлы уза торды. Вакыйгалар, берсен - берсе алыштырырга да өлгерә алмыйча, үзгәреп, яңарып кына торды.

Азат та санаторийдан кайтып, үзендә өр - яңа көч - куәт сизгәндәй эшкә башлады. Тормыш дигәннәре әллә ничек кенә шунда?!

Бертөрле уй - фикер белән яңабаштан яшәгәндәй итсәң дә, телисеңме, теләмисеңме, узган гомерләрне барлыйсы килә. Ә үткәннәр татлы да, газаплы да икән, югыйсә. Шулай булмаса, ул кичерешләр белән яшәгән минутлар Азатның тәне буйлап, сихәтле җылы агым булып узар идеме. Әнә шул мәлдә генә ул дөньяның иркенлегеннән тоя, кабат яшәреп киткәндәй була. Авыр минутларны җиңә алырлык, сагышлы уйлар эчендә дә йөзә Азат. Ләкин күңелсезлекләр, фаҗигалар эссез генә узмый икән, шул вакыт тамак төбенә ниндидер бер төер утыра. Ә төер җиңел генә төшеп китәргә җыенмый, күз алмасыннан ачы яшь сыгылып чыга һәм ирексездән түбән тәгәри. Бары тик йөрәк кенә бирешмәскә боерык биргәндәй, сулкылдап тибүен белә.

Әллә ничек шунда. Азат соңгы елларда олыгаеп, картаеп китте, элек атлап йөрисе урынга, чабып кына йөрергә күнеккән аяклары, адымнары салмакланды. Тормыш тезгенне барыбер тартты бугай, ул күп вакыт үз эченә бикләнеп яши торган булды. Тик хисләрне тоткынлыкта яткырырга ирек бирмиләр. Өеңә кайтып керүгә елмаеп кайгыртучан анасы каршы йөгереп чыга. Балалары, оныклары бер - бер артлы сораулар белән күмә, киңәшләр сорыйлар. Ике кечкенә оныгы, өстәл янына килүгә, бабаларының итәгенә менеп утыралар да балалар бакчасында ни күргәннәрен бытылдыйлар. Тагы өстәп телевизордан күргән «Ну погоди!» дигән мультфильмда ничек итеп куянның бүредән тоттырмавын аңлатырга, күрсәтергә тырышып, сабыйларча шырык - шырык кычкырып көләләр. Бабаларының кушылып көлүенә шатланалар да, әйтеп куялар:

- Бабай, син «Әлли - бәлли - бәү»дәге бабайга охшагансың икән, чәчләрең дә агарган. Әйдәле, син ат бул, без сиңа атланып өйне әйләник,- диләр.

Әйе, Азатка шул балалар белән бер шаярып алу үзе ял, үзе шатлык - куаныч, чөнки дөнья мәшәкатьләре шул мизгелдә әллә кай җирләргә олагып, югалып торгандай була. Дәү әниләренең бабаларына ирек бирмәгән сабыйларны тиргәп алуы да алар өчен мөһим түгел. Алар янә бабаларының муеныннан кысып - кысып кочакларга, битләреннән «пәп» итәргә керешәләр. Өстәвенә олы улының малае Рамилнең, мәктәптән кайтышлый көндәлегендәге «5»ле билгеләрен, дәфтәрләрен бабасына шатлана - шатлана күрсәтүе булган хәсрәтләрен, кайгы - кичерешләрен тарата.

Кайгы - хәсрәт дигәннән, адәм баласына бер хәсрәтсез торырга язмаган икән.. Шулай тормышны матур гына көйләп йөргәндә Азат Фәридәсен төшендә күрде. (Соңгы вакытларда Фәридә төштә чуалмый диярлек иде).

Ягымлы, җылы яз көне, имеш. Бар җиһан ап - ак чәчәктә. Ул да түгел, ап - ак чәчәкле алма, чия агачлары арасыннан ике кулын сузып Фәридә Азатка таба килә, имеш. Җәйге җиңел, нәфис кенә ак ситса күлмәк кигән, ә ак җирлеге өстенә зәңгәр кыңгыраулар төшкән, имеш. Башына да шул төскә тартым ефәк яулык япкан.

- «Азат, акыллым, мин әнине дә, сине дә бик сагынып кайттым. Зинһар каршы килә күрмә, әнине бүген үк үзем белән алып китәм. Әнкәйнең йорты ике айдан өлгереп бетәчәк. Мин аны бөтенләйгә алып китәргә, дип кайттым. Берүземә бигрәк күңелсез бит. Әнине шундый сагындым...»

Уянып киткәндә, Азат шабыр суга баткан, хәтта телен тибрәндерерлек тә хәле юк. Әйтерсең, теле аңкавына ябышкан. Ул бу мәхшәрне өн дип тә, төш дип тә атарга белмәде. Фәридә әле генә томан эченә кереп югалгандай булды. Азат та яшен тизлеге белән урыныннан сикереп торды, әле генә Фәридә басып торган урынга, тәрәзә аша бакчага карады. Урам утларыннан саран гына яктыртылган бакчада инде беркем дә күренмәде. Ул әллә нигә юрарга да теләмичә генә, аяк очларына басып, әнисе ята торган бүлмәгә атлады. Ятагында әнисенең тигез сулыш алып, матур гына йоклап ятуына сөенә - сөенә, «и, ходаем, бу төш кенә икән бит», дип, кире чыгып үз урынына ятты. Бу хәлдән соң тынычлана алмыйча, йокылы - уяулы ятып таңны аттырды. Ләкин Фәридәсенең елмаюлы нурлы йөзе һаман күз алдыннан китмәде. Аның башына әллә нинди төпсез уйлар килеп йөдәтте. Әнисе дә Азатны ташлап китә калса? Авыр чакларда чал башын кемнәр җилкәсенә салыр да, кемнәрдән назлау эзләр, яклау сорар?

Ә бит коточкыч сугыш елларында аны әнисе ничек какмый - сукмый үстерде. Азатның абруйлы дәрәҗәгә ирешүендә әнисенең өлеше бернинди үлчәүләргә салып та үлчәп булмаслык зур, чиксез иде. Шуның өчен дөньялыкта анасын бәхилләтеп бетерерлек, рәнҗетмәслек нәрсәләр эзләп азапланды. Әгәр кирәк икән, кояшын, аен бирергә әзер кебек иде ул. Ләкин аның өчен җанын да бирәчәгенә иманы камил иде.

Ә бит бу фани дөньяда аналарын язмыш кочагына ташлап яшәүче аның күршесендә генә яшәп ята. Азат бу хәлләрне күреп эчтән генә бик сыкрый, андыйларга хәлдән килгәнчә ярдәм итәргә тырыша.

Азат тагын башын түбән иеп авыр хисләргә бирелде...

Уены - чыны бергә

Күрсәт кулыңны-әйтәбез кемлегеңне

Әгәр синең тырнакларың укучы балаларныкы төсле кыска итеп кискән һәм чиста икән, димәк, син бик җитди кеше. Бәлки артыгы белән җитдидер? Кеше фикере белән санашасың. Ә үз фикерең бармы? Сиңа бераз үз-үзеңә ышаныч һәм тормыш шатлыклары җитми.

Инде тырнагыңда иске маникюр эзләре, кырылган лак күренсә, тырнак асларың пычрак булса, син - даими түгел. Кайчак син элегантлыкка омтыласың, икенче бер вакыттулысы белән битарафлыкка чумасың. Әйт әле, соңгы тапкыр чәчеңне кайчан юдың?

***

Бармагыңда шариклы ручка эзләре- син тирә юньдәге вак-төяккә игътибар бирмисең, синең мөһим эшләрең күп. Ихтимал!Шулай да исегезгә төшерәбез: ручка эзен салицил спирты белән сөртеп яки юганда пемза белән бетереп була.

***

Бармагыңда әбиеңнең тар гына балдагы-син бераз сентиментальрәк, әмма үзеңне андый түгел дип саныйсың.

***

Зур, ялтыравыклы ташлы йөзек - син әйләнә-тирәдәгеләрнең игътибарын җәлеп итәргә телисең, әмма-берничек!

***

Күзгә бәрелеп торган «кызыклы» йөзексинең артистлыкка тартымың бар. Зәвыкны үстерергә тырышасың.

***

Ике яки аннан артык йөзек - синең яшәү һәм киенү рәвешең бераз гаҗәбрәк тоелмыймы?

***

Үзеңне танып,хәтерең калмадымы?

«Женщина» газетасыннан.

Котлыйбыз!

Чулпан авылында яшәүче кадерле әниебез **Кәүсәрия Гаяз кызы Шәйхуллинаны** 50 яше белән кайнар котлыйбыз.

Әнкәй, җиңел булмагандыр
Үтү гомер юлларын.
Сиңа озын гомер тели
Кызларың һәм улларың.

Иң изге теләкләр белән тормыш иптәше, балалары, килене, кияве, оныклары.

Сатабыз

Чулпанда йорт яны корылмалары белән йорт. Бәхтияровларга мөрәҗәгать итәргә.

***

Чистарту корылмалары районында базы белән капиталь гараж. Тельман ур., 6 - 11 адресы буенча мөрәҗәгать итәргә. Тел.: 4 - 22 - 19.

***

40 лет Октября урамында 45 нче йорт сатыла, әйбәт хәлдә. Куйбышев ур., 43 - 8 адресына мөрәҗәгать итәргә.

***

Азык комбинаты районында төзелеп бетмәгән гараж, кыйммәт түгел. Тел.: 2 - 15 - 08.

***

1990 елгы ВАЗ - 2105. Тел.: 5.- 12 - 77.

***

ВАЗ - 2106, кыйммәт түгел. Тел.: 5 - 12 - 77.

***

«ИЖ - Планета», 3 х 4 метрлы чанадагы гараж, кыйммәт түгел. Адрес: Козлов ур., 3 - 11.

***

Шәһәр үзәгендә бер бүлмәле фатир. Тел.: 2 - 27 -43 5 - 18 - 55.

***

2 бүлмәле фатир. Адрес: К.Маркс проспекты, 2 - 2.

***

Линейная урамында капиталь гараж.
Адрес: Садовая ур., 29 - 81 (18 сәг.тән соң).

***

Октябрь хуҗалыкара төзелеш оешмасы Каравыл Тавы заводыннан мең данәсен 660 мең сумнан кызыл кирпеч сата. Теләүчеләргә транспорт чыгымнары түләп - өйгә илтеп бирергә мөмкин. Тел.: 2 - 12 - 61.

***

СПТУ районында төзелеп бетмәгән агач йорт, гомуми мәйданы 62,5 кв.метр. Адрес: Лермонтов ур., 11. Тел.: 2 - 25 - 99.

Эшкә чакырабыз

Н.Октябрь хуҗалыкара төзелеш оешмасына ашыгыч рәвештә **ташчылар, электр һәм газ белән эретеп ябыштыручылар, мастерлар, прораблар, балта осталары, электриклар, тимер - бетон конструкцияләрне формалаучылар** ***кирәк.***

Өлешчә катнашу һәм 10 ел эчендә түләү шарты белән торак бирү гарантияләнә, шулай ук 5 ел эчендә килешү бәясендә түләү шарты белән төзелеп бетмәгән 2 фатирлы торак йортлар тәкъдим ителә.

Җәмәгать туклануы предприятиеләренең хуҗалык исәпле берләшмәсенә 4-5 разрядлы пешекчеләр, җәмәгать туклануы технологы, электрик кирәк.

***

«Мелиорация Октябрь ПМКсы» АҖ (127 нче ПМК) 4-5 разрядлы газ һәм электр белән эретеп ябыштыручыларны даими эшкә чакыра. Хезмәткә түләү-эш башыннан.

***

Төрлесеннән

2нче мәктәпне тәмамлау турында Кудряшов Павел Владимирович исеменә бирелгән А 1292281 номерлы аттестатны, югалу сәбәпле, гамәлдән чыккан дип исәпләргә.

***

«Дружба» бакчачылык ширкәтендә участоклары булган кешеләрнең дача участокларына дәүләт акты алу өчен түбәндәге адрес буенча килүләрен сорыйбыз: Гыйматдинов ур., 79, «Надежда» дәүләт предприятиесе конторасы бинасы.

БАШ МӨХӘРРИР **Р.Ф.ҖАМАЛИЕВ.**

МӨХӘРРИР **С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА**

Учредительләр: Октябрь район хакимияте һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбе, җомга, шимбә көннәрендә чыга, рус һәм чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Норлат шәһәре, Карл Маркс урамы,19.

Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм авыл хуҗалыгы бүлеге - 2-22-51, Советлар һәм җәмәгать оешмалары тормышы, чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-10-44, җаваплы сәркәтип - 2-18-67, рус теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия,реклама бүлеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм матбугат Министрлыгында 34 нче номерлы таныклык белән теркәлде.

Ульяновск өлкәсе матбугат һәм мәгълүмат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләме - 1 басма табак. Тираж 2306 данә.